

Rekordni uvoz okroglega lesa, izvoz hlodovine iglavcev najnižji v zadnjih enajstih letih

Špela Ščap, Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko

Objavljeno na spletu 18.04.2022 (<https://doi.org/10.20315/IG.2022.0021>)

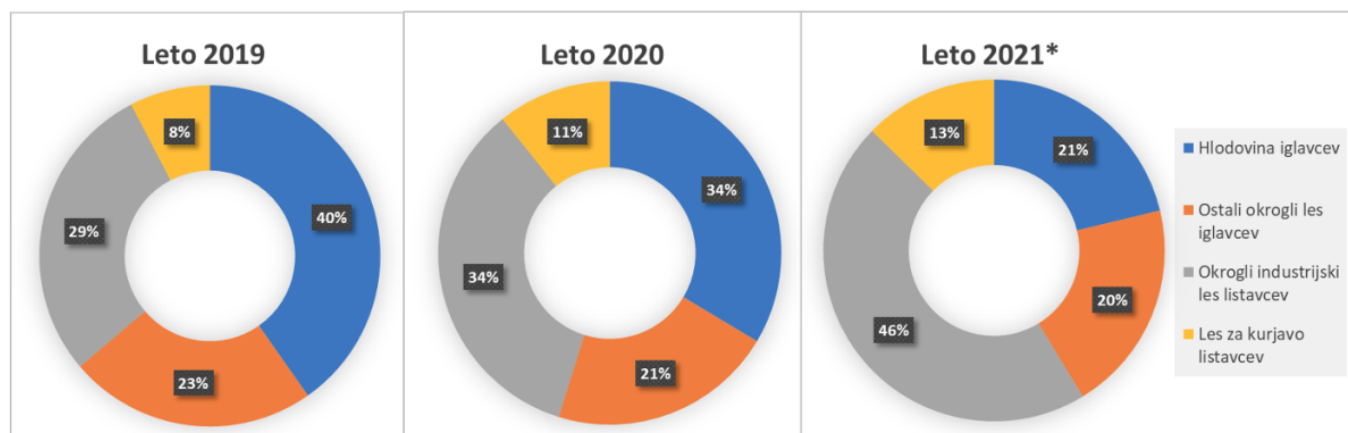

Po podatkih Statističnega urada RS (SURS) je bilo v letu 2021 izvoza okroglega lesa skupaj 1,34 milijonov kubičnih metrov (m³), uvoza pa 885.000 m³. V primerjavi z letom 2020 se je izvoz zmanjšal za 14 %, uvoz pa povečal za 4 %, kar je po letu 2020 ponoven rekordni podatek. Zunanjetrgovinski presežek, ki kaže na neuravnoteženost med proizvodnjo in porabo okroglega lesa, je v lanskem letu

znašal 459.000 m³, kar je najmanj od leta 2007 naprej. Podatki o zunanji trgovini okroglega lesa so sicer še začasni, vendar se najverjetneje ne bodo zadosti razlikovali od končnih, ki bodo na voljo v naslednjih mesecih.

Izvoz okroglega lesa

V strukturi izvoza je v lanskem letu s 46 % oz. 619.000 m³ prevladoval izvoz okroglega industrijskega lesa listavcev (slika 1). Z izjemo leta 2015 je ta podatek rekorden. V strukturi izvoza se še naprej zmanjšuje izvoz hlodovine iglavcev, ki je lani predstavljal 21 % skupnega izvoza okroglega lesa (oz. 286.000 m³, kar je najmanj v zadnjem 11-letnem obdobju). Z 20 % sledi izvoz ostalega okroglega lesa iglavcev (les za celulozo in plošče, drug tehnični les, les za kurjavo), 13 % pa je bilo izvoza lesa za kurjavo listavcev.

Slika 1: Struktura izvoza po posameznih skupinah okroglega lesa v obdobju 2019–2021 (podatki za leto 2021 so začasni) (vir: SURS, preračuni GIS)

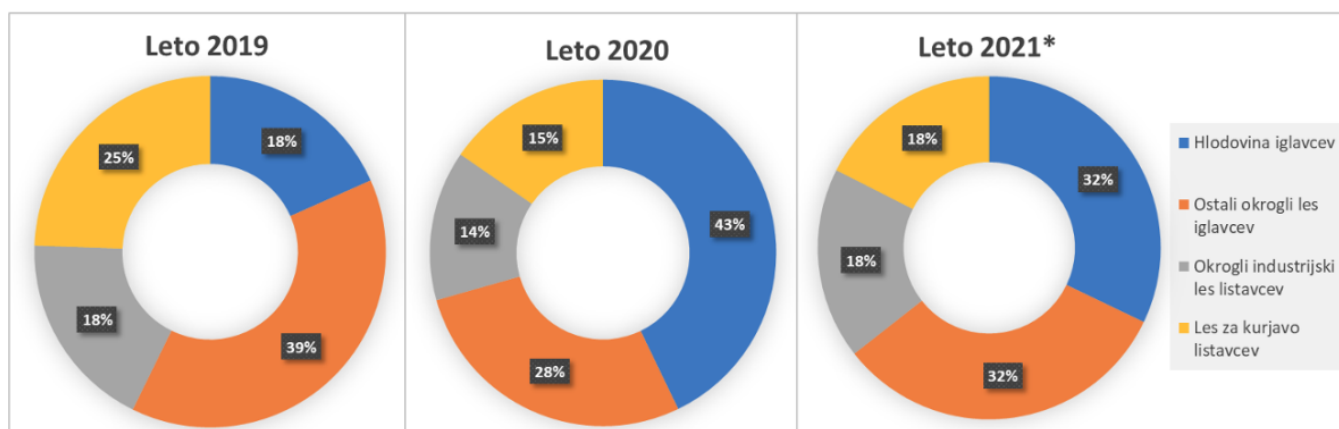
V letu 2021 je bilo največ izvoza okroglega lesa v sosednjo Italijo in se je povečal za dobrih 7 % v primerjavi z letom 2020 (preglednica 1). V Italijo smo v večini (62 %) izvažali industrijski les listavcev. Po količini izvoza sledi Avstrija, kamor smo zmanjšali izvoz za 35 % v primerjavi z letom 2020. Pri izvozu v Avstrijo še vedno prevladuje skupina hlodi za žago in furnir iglavcev (z 61 %). Za 16 % smo v lanskem letu povečali izvoz na Hrvaško, pri čemer prevladujeta izvoz industrijskega lesa listavcev ter lesa za kurjavo listavcev.

Preglednica 1: Izvoz okroglega lesa iz Slovenije po državah v letih 2019, 2020 in 2021 (količine so prikazane v kubičnih metrih in so zaokrožene na 1.000 m³; podatki za leto 2021 so začasni) (vir: SURS, preračuni GIS)

Izvoz po državah	2021* [m³]	2020 [m³]	2019 [m³]	INDEKS 21/20
<i>Italija</i>	664.000	617.000	704.000	107,5
<i>Avstrija</i>	404.000	624.000	872.000	64,7
<i>Hrvaška</i>	133.000	115.000	119.000	116,1
<i>Kitajska</i>	104.000	156.000	138.000	66,5
<i>Ostale države</i>	25.000	23.000	33.000	111,0
<i>Bosna in Hercegovina</i>	15.000	23.000	45.000	66,7
Države skupaj	1.345.000	1.558.000	1.910.000	86,3

Uvoz okroglega lesa

V strukturi uvoza je v lanskem letu z 32 % oz. 284.000 m³ prevladoval uvoz hlodovine iglavcev (slika 2). Z 264.000 m³ sledi uvoz lesa za celulozo in plošče iglavcev, ki skupaj z lesom za kurjavo iglavcev predstavljata prav tako 32 % skupnega uvoza okroglega lesa v Slovenijo v letu 2021. Z obakrat po 18 % sledita skupina industrijski les listavcev ter les za kurjavo listavcev.

Slika 2: Struktura uvoza po posameznih skupinah okroglega lesa v obdobju 2019–2021 (podatki za leto 2021 so začasni) (vir: SURS, preračuni GIS)

V letu 2021 je bilo največ uvoza okroglega lesa iz sosednje Hrvaške (231.000 m³) in ta se je v primerjavi z letom 2020 povečal za 10 %. Več kot polovico uvoza iz Hrvaške je predstavljal industrijski les listavcev. V letu 2020 je bila druga največja izvoznica okroglega lesa v Slovenijo Češka, lani pa Avstrija; 87 % uvoza iz Avstrije je predstavljal les za celulozo in plošče iglavcev. Iz Italije smo v lanskem letu uvozili dobrih 160.000 m³ okroglega lesa, od tega je z 69 % prevladovala hlodovina iglavcev. Uvoz okroglega lesa iz Nemčije, kjer z 82 % prevladuje hlodovina iglavcev, še vedno izrazito narašča; v letu 2019 smo iz te države uvozili manj kot 5.000 m³, v letu 2021 pa že več kot 105.000 m³.

Preglednica 2: Uvoz okroglega lesa iz Slovenije po državah v letih 2019, 2020 in 2021 (količine so prikazane v kubičnih metrih in so zaokrožene na 1.000 m³; podatki za leto 2021 so začasni) (vir: SURS, preračuni GIS)

Uvoz po državah	2021* [m³]	2020 [m³]	2019 [m³]	INDEKS 21/20
<i>Hrvaška</i>	231.000	210.000	177.000	110,0
<i>Avstrija</i>	193.000	128.000	136.000	151,7
<i>Italija</i>	161.000	149.000	118.000	108,7
<i>Nemčija</i>	107.000	33.000	4.000	329,1
<i>Bosna in Hercegovina</i>	103.000	83.000	100.000	124,5
<i>Češka</i>	48.000	207.000	30.000	23,1
<i>Madžarska</i>	22.000	31.000	37.000	72,7
<i>Ostale države</i>	18.000	15.000	12.000	118,0
Države skupaj	885.000	855.000	614.000	103,5

Zaključki

Trgovanje z okroglim lesom je v Sloveniji vedno bolj dinamično, po letu 2018 je opaziti izrazit upad količin izvoza, vendar kljub temu izvoz še vedno predstavlja več kot 30 % domače proizvodnje okroglega lesa (pri čemer je potrebno upoštevati, da del izvoza lahko izvira iz uvoza, t. i. re-export, zato podatek ni povsem točen). Ob upadanju izvoza hlodovine iglavcev, pa v zadnjih dveh letih izrazito narašča izvoz okroglega industrijskega lesa listavcev, predvsem bukovega lesa premera 15 cm ali več. Pomanjkanje domačega lesa na trgu in ugodni pogoji poslovanja domačih podjetij s tujimi pa so glavni razlogi za povečevanje uvoza okroglega lesa. V strukturi uvoza je v letu 2021 večji delež predstavljal uvoz hlodovine iglavcev, najbolj pa se je lani v primerjavi z letom 2020 povečal uvoz industrijskega lesa listavcev, s prevladujočim deležem hrastovega lesa, ter lesa za kurjavo. Uvoz industrijskega lesa listavcev v lanskem letu je največji vse od leta 2007 naprej. V lanskem letu je uvoz lesa za celulozo in plošče predstavljal 30 % skupnega uvoza okroglega lesa in takšnih količin nismo uvozili še nikoli v zadnjih dvajsetih letih.